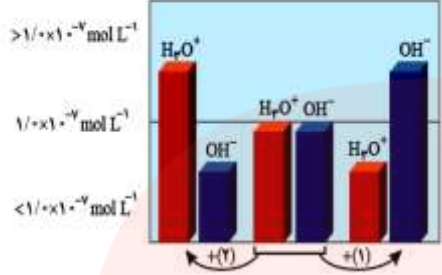
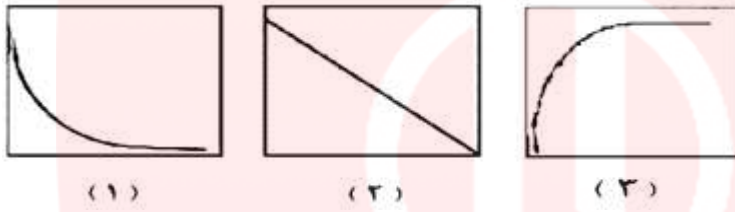
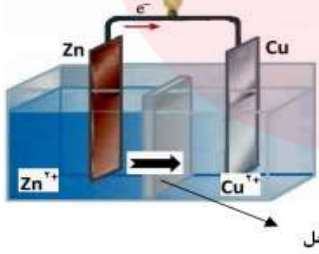

نام خانوادگی :	نام : شیمی (۳)
پایه: دوازدهم	تاریخ امتحان: ۱۸/۱۰/۱۸
رشته: علوم تجربی و ریاضی فیزیک	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
ساعت امتحان: ۱۳/۳۰ عصر	تعداد سوالات: ۱۳ تعداد صفحات: ۴ نمره:

ارزش هر کس به مقدار دانایی و تخصص اوست. امام علی (ع)

ردیف	توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (چهار عمل اصلی، جذر و درصد) بلامانع است.	بارم
۱	با استفاده از واژه های داده شده درون کادر عبارت های زیر را کامل کنید. الف) پاک کننده های (صابونی / غیرصابونی) با یون های آب سخت واکنش نمی دهند. ب) در محلول اسیدی (قوی / ضعیف) افزون بر یون های آب پوشیده، مولکولهای اسید نیز یافت می شوند . پ) باریم هیدروکسید یک (باز / اسید) آرنیوس به شمار می رود زیرا باعث افزایش یون (هیدرونیوم / هیدروکسید) می شود. ت) سلول سوختی هیدروژن یک سلول (الکترولیتی/گالوانی) است که رد پای گاز کربن دی اکسید (کاهش/افزایش) می دهد. ث) در ساخت باتری نقش فلز (لیتیم / آلومینیم) پررنگ است، چون قوی ترین کاهنده می باشد و (کمترین / بیشترین) چگالی را دارد.	۲
پاسخ	الف: غیرصابونی ۰/۲۵ نمره ب: ضعیف ۰/۲۵ نمره پ: باز ۰/۲۵ نمره هیدروکسید ۰/۲۵ نمره ت: گالوانی ۰/۲۵ نمره - کاهش ۰/۲۵ نمره ث: لیتیم ۰/۲۵ نمره - کمترین ۰/۲۵ نمره	
۲	درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص نموده و در صورت نادرست بودن شکل صحیح عبارت نادرست را بنویسید. الف: چربی ها مخلوطی از الکل ها و اسیدهای بلند زنجیر هستند . ب: ذره های سازنده مخلوط های سوسپانسیون ذرات ریز ماده است. پ: خوردگی همان فرایند ترد شدن، خرد شدن و فروریختن فلزها بر اثر واکنش اکسایش - کاهش است. ت: حلی همان آهن با روکشی از جنس فلز روی می باشد.	۲
پاسخ	الف: نادرست ۰/۲۵ نمره - چربی مخلوطی از اسیدهای چرب و استرهای بلند چرب زنجیر ۰/۵ نمره ب: درست ۰/۲۵ نمره پ: درست ۰/۲۵ نمره ت: نادرست ۰/۲۵ نمره - حلی، آهن با روکشی از فلز قلع می باشد. ۰/۵ نمره	

۱/۵	<table border="1"> <thead> <tr> <th>پاک کننده</th> <th>فرمول ساختاری پاک کننده</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>HCl</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>$\frac{C_{17}H_{35} - COO^-K^+}{\text{بخش (۱)} \quad \text{بخش (۲)}}$</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>NaOH</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>$C_{17}H_{35} - C_6H_5 - SO_3^-Na^+$</td> </tr> </tbody> </table>	پاک کننده	فرمول ساختاری پاک کننده	A	HCl	B	$\frac{C_{17}H_{35} - COO^-K^+}{\text{بخش (۱)} \quad \text{بخش (۲)}}$	C	NaOH	D	$C_{17}H_{35} - C_6H_5 - SO_3^-Na^+$	با توجه به پاک کننده‌های داده شده به پرسش‌ها پاسخ دهید. آ) کدام یک پاک کننده غیرصابونی است؟ ب) تعیین کنید هر یک از بخش‌های «۱» و «۲» در پاک کننده B آب دوست است یا آب گریز؟ پ) برای باز کردن لوله فاضلابی که با اسیدهای چرب مسدود شده، کدام پاک کننده مناسب تر است؟ چرا؟		
پاک کننده	فرمول ساختاری پاک کننده													
A	HCl													
B	$\frac{C_{17}H_{35} - COO^-K^+}{\text{بخش (۱)} \quad \text{بخش (۲)}}$													
C	NaOH													
D	$C_{17}H_{35} - C_6H_5 - SO_3^-Na^+$													
پاسخ	آ) D (نمره ۰/۲۵) بخش (۱) آبگریز ۰/۲۵ نمره بخش (۲) آبدوست ۰/۲۵ نمره پ: C ۰/۲۵ نمره زیرا یک باز است و با اسید چرب تولید صابون می کند. ۰/۵													
۱/۲۵	با توجه به واکنش زیر که نوعی پاک کننده پودری را نشان میدهد به سؤالات پاسخ دهید. فراورده های دیگر + گاز A → آب + مخلوط سدیم هیدروکسید و آلومینوم	۴ آ) نام گاز A را بنویسید. ب) آیا این پودر پاک کننده خورنده است؟ دلیل بنویسید. پ) تولید گاز چگونه قدرت پاک کنندگی این مخلوط را افزایش می دهد؟ توضیح دهید.												
پاسخ	آ: هیدروژن ۰/۲۵ نمره ب: بله ۰/۲۵ نمره زیرا با لکه واکنش شیمیایی داده و تولید فراورده هایی می کند که با آب شسته می شوند. ۰/۲۵ نمره پ: با ایجاد فشار مکانیکی باعث باز شدن مسیر می شود ۰/۵ نمره													
۱	<table border="1"> <thead> <tr> <th>نام اسید</th> <th>فرمول شیمیایی</th> <th>K_a</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>دی متیل آمین</td> <td>NH(CH₃)₂(aq)</td> <td>۵/۹ × ۱۰^{-۴}</td> </tr> <tr> <td>آمونیاک</td> <td>NH₃(aq)</td> <td>۱/۸ × ۱۰^{-۵}</td> </tr> <tr> <td>سدیم هیدروکسید</td> <td>NaOH(aq)</td> <td>بسیار بزرگ</td> </tr> </tbody> </table>	نام اسید	فرمول شیمیایی	K _a	دی متیل آمین	NH(CH ₃) ₂ (aq)	۵/۹ × ۱۰ ^{-۴}	آمونیاک	NH ₃ (aq)	۱/۸ × ۱۰ ^{-۵}	سدیم هیدروکسید	NaOH(aq)	بسیار بزرگ	با توجه به جدول زیر که ثابت یونش چند باز در دمای ۲۵ °C نشان داده شده است به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. آ) کدام یک باز قوی تری است؟ چرا؟ ب) بدون محاسبه بیان کنید که pH کدام محلول کمتر است؟ دلیل بنویسید.
نام اسید	فرمول شیمیایی	K _a												
دی متیل آمین	NH(CH ₃) ₂ (aq)	۵/۹ × ۱۰ ^{-۴}												
آمونیاک	NH ₃ (aq)	۱/۸ × ۱۰ ^{-۵}												
سدیم هیدروکسید	NaOH(aq)	بسیار بزرگ												
پاسخ	آ) سدیم هیدروکسید (۰/۲۵) نمره چون ثابت یونش بازی بزرگتری دارد. (۰/۲۵) نمره ب) آمونیاک (۰/۲۵) نمره چون باز ضعیف تری است. (۰/۲۵) نمره													

۱/۲۵	شکل زیر تغییر غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید را هنگام افزودن هر یک از مواد ۱ و ۲ به آب خالص نشان می‌دهد، با توجه به آن به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. (آ) ماده « ۱ » خاصیت اسیدی دارد یا بازی؟ چرا؟ (ب) کدام یک از مواد زیر می‌تواند ماده « ۲ » باشد؟ $\text{NH}_3(\text{aq}) - \text{HCl}(\text{aq}) - \text{NaCl}(\text{aq})$ (پ) غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید را در محلول بازی مقایسه کنید. (ت) کدام یک از نمودارهای (۱ تا ۳) تغییرات $[\text{H}_3\text{O}^+]$ را بر حسب $[\text{OH}^-]$ نشان می‌دهد؟	۶
	(آ) بازی ۰/۲۵ نمره زیرا غلظت یون هیدروکسید در آب افزایش یافته است. ۰/۲۵ نمره (ب) HCl ۰/۲۵ نمره (پ) غلظت یون هیدروکسید بیشتر از یون هیدرونیوم است. ۰/۲۵ نمره (ت) نمودار ۱ ۰/۲۵ نمره	پاسخ
۱/۲۵	با توجه به سلول گالوانی روبه‌رو پاسخ دهید. $E^0(\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}) = +0.34 \text{ V} \quad E^0(\text{Zn}^{2+}/\text{Zn}) = -0.76 \text{ V}$ (آ) نیم واکنش آندی را بنویسید. (ب) نیروی الکتروموتوری (emf) سلول را حساب کنید. (پ) فلش نشان داده شده در دیواره متخلخل، جهت حرکت کدام یون-ها (آنیون - کاتیون) را نشان می‌دهد؟ (ت) در پایان واکنش، جرم تیغه کاتدی چه تغییری می‌کند؟ چرا؟	۷
	(آ) $\text{Zn}_{(s)} \rightarrow \text{Zn}_{(aq)}^{2+} + 2e^-$ ۰/۲۵ نمره (ب) $emf = E^0_{\text{کاتد}} - E^0_{\text{آند}} \Rightarrow emf = E^0_{\text{Cu}_{(s)}/\text{Cu}_{(aq)}^{2+}} - E^0_{\text{Zn}_{(s)}/\text{Zn}_{(aq)}^{2+}} = 0.34 - (-0.76) = 1.1 \text{ v}$ ۰/۲۵ نمره و جواب آخر ۰/۲۵ نمره (ب) کاتیون به کاتد می‌رود. ۰/۲۵ نمره (ت) افزایش می‌یابد. ۰/۲۵ نمره چون در آن نیم‌واکنش کاهش انجام می‌شود و جرم تیغه افزایش می‌یابد. ۰/۲۵ نمره	پاسخ

۱/۷۵	با توجه به جدول زیر، پاسخ دهید:		۸
	$E^{\circ} (V)$	نیم واکنش کاهش	
	+۱/۲۳	$A^{+}(aq) + e^{-} \rightarrow A(s)$	
	+۰/۸۷	$B^{2+}(aq) + 2e^{-} \rightarrow B(s)$	
	-۰/۱۲	$C^{2+}(aq) + e^{-} \rightarrow C^{+}(aq)$	
-۱/۵۹	$D^{2+}(aq) + 2e^{-} \rightarrow D(s)$		
$D(s) + 3A^{+}(aq) \rightarrow D^{3+}(aq) + 3A(s)$			

(آ) کدام گونه قوی ترین اکسنده است؟
 (ب) کدام گونه یا گونه ها می توانند یون $B^{2+}(aq)$ را کاهش بدهند؟ چرا؟
 (پ) آیا واکنش زیر به طور طبیعی انجام پذیر است؟ چرا؟

پاسخ

(آ) D^{3+} ۰/۲۵ نمره
 (ب) کاتیون C^{2+} و D هر کدام ۰/۲۵ نمره چون این یون ها کاهنده تر از کاتیون B^{2+} هستند و می توانند کاتیون B^{2+} را کاهش بدهند. ۰/۵ نمره
 (پ) بله ۰/۲۵ نمره زیرا پتانسیل کاهش D کمتر از A بوده پس D اکسید شده و A^{+} کاهش می یابد. ۰/۲۵ نمره

با توجه به شکل زیر که برقکافت آب را نشان می دهد، به پرسش ها پاسخ دهید.
 (آ) تعیین کنید این فرایند در چه نوع سلولی (گالوانی یا الکترولیتی) انجام می شود؟ چرا؟
 (ب) با وارد کردن نماد الکترون (e^{-}) در هر نیم واکنش زیر مشخص کنید کدام نیم واکنش ، آندی و کدام کاتدی است؟ (موازنه نیم واکنش ها الزامی نیست.)

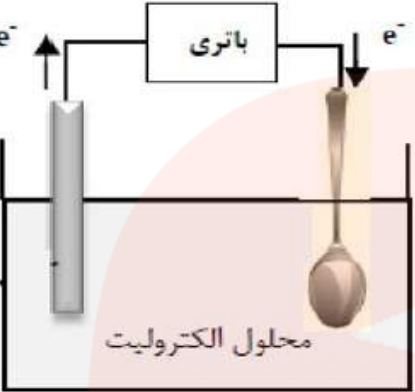
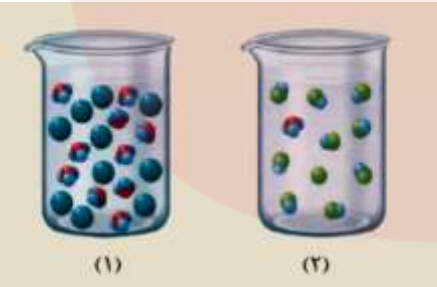
$H_2O(l) \rightarrow O_2(g) + H^{+}(aq)$
 $H_2O(l) \rightarrow H_2(g) + OH^{-}(aq)$

۱/۵

۹

پاسخ

(آ) الکترولیتی ۰/۲۵ نمره زیرا برای انجام آن از باتری استفاده شده است یا چون این واکنش به صورت طبیعی انجام نمی شود. ۰/۵ نمره
 (ب) وارد کردن نماد الکترون در هر نیم واکنش ۰/۲۵ نمره
 $H_2O(l) \rightarrow O_2(g) + H^{+}(aq) + e^{-}$ آندی ۰/۲۵ نمره
 $H_2O(l) + e^{-} \rightarrow H_2(g) + OH^{-}(aq)$ کاتدی ۰/۲۵ نمره

۱/۵		شکل روبه‌رو آبکاری یک قاشق فولادی را با فلز کروم نشان می‌دهد. (آ) قاشق نقش کدام الکترود (کاتد یا آند) را دارد؟ (ب) در این فرایند، از محلول کدام نمک آهن II سولفات یا کروم نیترات، به عنوان الکترولیت استفاده می‌کنیم؟ دلیل بنویسید. (پ) نیم واکنش آندی را بنویسید. (ت) این فرایند در چه نوع سلول الکتروشیمیایی (گالوانی یا الکترولیتی) انجام می‌شود؟ چرا؟
		(آ) کاتد ۰/۲۵ نمره (ب) کروم نیترات ۰/۲۵ نمره، زیرا باید یون‌های کروم در الکترولیت موجود باشد تا هنگام کاهش یافتن در کاتد به شکل یک لایه روی جسم بنشینند. ۰/۲۵ نمره (پ) $Cr_{(s)} \rightarrow Cr_{(aq)}^{3+} + 3e^{-}$ ۰/۲۵ نمره (ت) (آ) الکترولیتی ۰/۲۵ نمره - چون باتری دارد و جریان الکتریکی تولید می‌کند. ۰/۲۵ نمره
۲		شکلهای زیر ۵۰۰ میلی لیتر از محلول آبی دو حل شونده متفاوت را نشان می‌دهد. (هر ذره را ۰/۰۱ مول از آن گونه در نظر بگیرید). (آ) این نوع حل شونده‌ها اسید آرنیوس هستند یا باز آرنیوس؟ چرا؟ (ب) درجه یونش محلول (۲) را حساب کنید. (پ) pH محلول (۱) حساب کنید. $\text{Log } 2 = 0.3$
		(آ) اسید آرنیوس ۰/۲۵ نمره زیرا تولید یون هیدرونیوم کرده ۰/۲۵ نمره (ب) $\alpha = \frac{[H^+]}{[HA]+[H^+]} \rightarrow \alpha = \frac{1}{10} = 0.1$ (پ) $[H^+] = \frac{0.01 \text{ mol}}{0.5L} = 2 \times 10^{-3}$ $\text{pH} = -\log [H_3O^+] = 2.7$ ۰/۲۵ نمره درجه یونش = $\frac{\text{شمار مولکول‌های یونیده شده}}{\text{شمار مولکول‌های حل شده}}$ ۰/۵ نمره
۱		از واکنش ۱۰۰ میلی لیتر محلول هیدروکلریک اسید ۰/۲ مول بر لیتر با مقدار کافی از سدیم هیدروژن کربنات، چند میلی لیتر گاز کربن دی اکسید در STP تولید می‌شود؟ $NaHCO_3(aq) + HCl(aq) \rightarrow CO_2(g) + NaCl(aq) + H_2O(l)$
		$? ml_{CO_2} = 0.1L \times \frac{0.1 \text{ mol HCl}}{1L} \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ mol HCl}} \times \frac{22400 \text{ ml}}{1 \text{ mol CO}_2} = 224 \text{ ml}$ هر کسر ۰/۲۵ نمره جواب آخر ۰/۲۵ نمره

۱/۵	pH در نمونه‌ای از محلول خاک یک زمین کشاورزی برابر ۴ است؛ (آ) تعیین کنید برای کاهش میزان اسیدی بودن این خاک، بهتر است محلول کدام ماده (CaO یا N₂O) اضافه کنیم؟ دلیل بنویسید. (ب) غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید را در این محلول محاسبه کنید.	۱۳
	(آ) CaO ۰/۲۵ نمرة چون pH کمتر از ۷ می باشد پس خاک اسیدی است و باید از اکسیدی فلزی که اکسید بازی است استفاده نماییم. ۰/۲۵ نمرة (ب) ۰/۲۵ نمرة $[H_3O^+] = 10^{-pH}$ $[H_3O^+] = 10^{-4}$ نمرة ۰/۲۵ $[H_3O^+] = 10^{-4}$ ۰/۲۵ نمرة $[OH^-] = \frac{10^{-14}}{10^{-4}} = 10^{-10}$ نمرة ۰/۲۵ $[OH^-] = 10^{-10}$ $[H_3O^+] [OH^-] = 10^{-14}$	پاسخ
۲۰	جمع بارم	پیروز و سرافراز باشید

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir